

EXERCITATIO ACADEMICA
DE

DOMINIO MARIS

QUA
DIVINA AD SISTENTE GRATIA
SUB PRÆSIDIO
VIRI AMPLISSIMI ATQUE
CLARISSIMI

HERMANNI CONRINGII
PHILOSOPH. ET MEDIC. DOCTORIS
HUIUSQUE UT ET POLITICES IN
ACADEMIA JULIA PROFESSORIS
LONGE CELEBERRIMI &c.
DN. PATRONI AC PRÆCEPTORIS
ÆTERNVM DEVENERANDI

AD DIEM SEPTEMBRIS
ANNI CHRISTI M. DC. LXXVI.
ACADEMIÆ JULIÆ SECULARIS PRIMÆ
Publicæ disquisitioni submittet

BENEDICTVS von Eisen
Hofrath
A V T O R

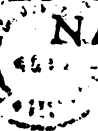
HELMESTADII,
Typis HENRICI DAVIDIS MULLERI, Acad. Typ.

*ILLVSTRISSIMO AC GENEROSISSIMO
COMITI AC DOMINO*

**DN. FRIDERICO
COMITI AB AHLEFELD LAN-
GELAND ET RIXINGEN, LIBERO
BARONI IN MARSBURG, DOMINO
HEREDITARIO IN SEE-ET BAL-
LINGARD, GRAWENSTEIN
ET WILDNIS**

**EQVITI AVRATO, S. REGIÆ
MAIESTATIS DANIÆ AC NORWEGIÆ
CANCELLARIO MAGNO, CONSILIARIO
STATVS INTIMO, COLLEGI STATVS
ET CANCELLARIÆ PRÆSIDI, GVBER-
NATORI ET PRÆFECTO STEIN-
BURGÆ ET AVSTRALIS
DIHEMARSIAE.**

**DOMINO MEO CLEMENTI ET DEVO-
TISSIMA OBSERVANTIA PERPE-
TUUM VENERANDO**

DE Persis Herodotus refert, apud
eos sancitum fuisse, ne quis Re-
giam Majestatem sine aliquo adi-
ret munere, summam felicitatem
ratos, si cui conveniendi Regem
concederetur facultas. Pari ratione ego api-
cem felicitatis meæ reputo, si mihi ILLV-
STRISSIMAM TVAM GENEROSITA-
TEM exiguo hoc munusculo literario vene-
rari, eoq; aditum mihi clementiæ Tuæ aperire
contigerit. Non quidem diffiteor exerci-
tium hoc Academicum tantæ dignationis
haud esse, ut Illustrissimo Tuo nomini, quod
exteri pariter ac tui non minus ac ipse vir-
tutis splendorem suspiciunt & venerantur, vo-
veatur; attamen inter sincera officiorum cer-
tamina meæ quoque devotionis argumen-
tum extare debuit, præsertim cum hæc stu-
diorum meorum primitias nemini potius
consecrare conveniat, ac ILLVSTRISSI-
MÆ TVÆ GENEROSITATI. Clemen-
tissima enim Tua Parenti meo præstita benefi-
cia fiduciam pepererunt, hanc quoque co-
gnitæ

gnito Tuo fastigio haud condignam dis-
sertationem sub alis CLEMENTIÆ TVÆ
refugium & protectionem reperturam. Sub-
nixè proindè peto, ut exiguum hoc loco
Tuo quidem impar, at venerari paratum, à
meâ tenuitate accipias munusculum; qui o-
mnibus viribus intentus ero, gratiam, quam
ob imparitatem factis rependere nequeo, sup-
plicibus pro TVA totiusque Tuæ Illustrissi-
mæ familiæ prosperitate compensare preci-
bus. Divinum proindè Numen intimis ex
corde suspiriis defatigare haud cessabo, ut
Tibi in Regis commodum, Regni emolumen-
tum, & omnium bonorum subsidium, Ne-
stōrios largiatur annos, consiliaque & actio-
nes tuas ad sui gloriam dirigens optatis-
simo semper beet exitu.

ILLVSTRISSIMÆ TVÆ GENE-
ROSITATI

Helmst. 30. Augusti
anni 1676.

Devotissimus Cliens

BENEDICTVS von Eitzen.

I. N. D. N. J. C.

THESIS I.

Um nullum ferè jus sit, præsertim quod sibi separatim Imperantes in Rebuspublicis vendicant, quod non suos in utramque partem invenerit assertores; hinc non mirum, hanc nobilissimam de Dominio Maris materiam suos reperisse defensores, suos item oppugnatores & quidem tales, qui applausum totius orbis eruditione suâ sibi compararunt. Quare ego meritò temeritatis sim accusandus, quod hoc thema ventilare, illudq; defendere ausus fuerim; nisi solùm exercitii gratiâ Spartam hanc in me suscepissem. Sed quia industria mea voto tuò, Benevole Lector, minimè respondebit, hinc rogo ut hanc meam tenuitatem tuo sublevare favore, & in quibus ex juvenili ætate erraverim, benevolentiam tuâ contegere velis. Quandoquidem autem nefas esset ob hanc tam nobilem materiam, quæque non solùm calamo sed & gladio à multis Principibus & Rebuspublicis fuit agitata, de Tuo dubitare applausu, hanc libertate utar, ut quicquid ex probatissimis Autoribus collegerim, animoque conceperim, promere non reformidem. Deum autem ter Opt. Max. supplex precor, ut divino suo subsidio hisce meis cœptis adsistat, illisque feliciter colophonem imponere clemens permittat.

II. QUONIAM verò in omni ventilandâ materiâ

teriâ primò in verba inquirendum, deindè in res; præ-
 fertim cum levis vocabulorum aberratio in ipsis rebus &
 negotiis errorem hand agrè inducere possit, ceu post in-
 numeros præclaros Doctores testatur etiam Juriscon-
 sultissimus Calvinus *in præfatione lexici sui Juridici*:
 hinc quoque meritò inspiciendum antè, quid per DO-
 MINIVM MARIS intelligatur & undè nomen acce-
 perit, quàm cui competat, scrutemur. Dicitum igitur
 est *Dominium*, prout rectè tradit Connanus *in comment.*
Juris Civ. lib. 10. cap. 5. n. 7. à domo, sive quia plerisque
 olim non amplius latiusque fuit dominium, quàm quod
 domus habitationisque suæ finibus contineretur, sive
 quod propria & nostra usitate à domo appellentur do-
 mæstica, ut & apud Græcos *οικία*. Weseimbec. *paratitla*
ad tit. ff. de acquir. rer. Dom. Hinc & ab Ulpiano in
l. 195. ff. de V. S. is paterfamilias dicitur, qui in domo do-
 minium habet, hoc est præminentiam, ut inquit ad
 hanc legem Alciatus *in comm. suo ad digesta*. Quando
 igitur apud antiquos scriptores dominiū fit mentio,
 tum semper ad domus dominum refertur. Calv. *in lex.*
Jur. p. 301. Verùm cum passim jus illud imperandi &
 proprietatis non in solâ domo acquiesceret, sed se am-
 plius extenderet, vocabulo retento res aucta est, ita ut
 insecutis temporibus dictum sit dominium, illud jus,
 quo rem facimus nostram nobisque propriam. Ex
 quibus patet, dominium primò pro imperio, postmo-
 dum pro proprietate sumtum. Tandem verò distin-
 ctam in jure Romano forensi accepit naturam, ita ut Ju-
 ris Compilatores ejusque Interpretes differentiam con-
 stituerint inter Dominium Imperium & Proprietatem,
 quam infra videbimus. Germanicè dicitur *Eigenthumb*/
Eigenth

Eigentümliche Berechtigt Wehnerus in *observ. pract.*
in voce **Eigen**, Struv. in *Synagm. Jurisprud. exercit. 11.*
§. 3.

III. Multis autem modis vocabulum dominii accipitur. Sic dominia ab antiquis dicta sunt convivii domi celebrata, & dominus is erat, qui convivium exhibebat, Connanus *loc. cit. lib. 10. cap. 5. n. 7.* Sumitur quoque à nonnullis (quod ex abusu imperandi ortum) dominium pro nimia potentia, pro duro & absoluto imperio, & quidem tali, ubi imperans primario suam, secundario subditorum salutem respicit. Et in hac acceptione sumtum idem denotat cum dominatu in Politicis. qui tertia species Monarchiæ, diversa à Regno & Tyrannide statuitur à Philosopho 3. *Pol. cap. 10.* ibique vocatur regnum Barbaricum. Vid. plur. reverendus Dominus Mejerus Hospes, Præceptor ac Affinis venerandus in *Analyfi ad Polit. Aristotelis ibidem.* Porro dominium latissimè sumtum denotat quamcunque legitimam potestatem sive facultatem ad aliquid. Sic Imperator dicitur Mundi Dominus *l. 9. ff. ad L. Rhod. de jactu.* Et hac ratione omne jus in personas & res dicitur dominium, ita ut & imperium complectatur. Hænius *ad Vvesenb. comm. in tit. ff. de acquir. rer. dom. num. 3.* & sic non solum liberam in re corporali disponendi facultatem, sed & propter istam, imperandi potestatem quodcunque libuerit & jure licuerit, exprimit, ita ut sum & dominium & proprietatem complectatur. Et hoc dominium indigitatur per vocabula Meum, Tuum, Suum, item nomine patrimonii *l. 1. §. 7. ff. de offic. Pref. urb.* Hac ratione dominium & imperium sunt ejusdem acceptiois, prout & in hac materia idem significant.

Tan-

Tandem accipitur in specialissimâ significatione pro jure in re, diverso à reliquis juribus realibus; & describitur: quod sit jus de re corporali perfectè disponendi aut vindicandi nisi lex vel conventio obsistat. Mynsingerus *ad rubr. Inst. de R. D. Gœddéus incomm. ad l. 49. de V.S. n. 7. Struv. l. c. exercit. 11. §. 4.* Et sic distinguitur ab imperio, proprietate & possessione, quas differentias ad meliorem domini cognitionem paucis notabimus.

IV. I. Differt dominium ab imperio, quia dominium est in res & bona, imperium verò in personas. Sic pater imperat liberis & dominus servis *l. 4. ff. de R. J. rerum autem acquisitio vocatur dominium, hinc totius titulus ff. d. acqu. rerum dom. in quo nulla mentio fit imperii.* Deinde Imperans in Republicâ omnia imperio possidet, singula verò à privatis dominio possidentur Seneca *lib. de beneficiis 7. cap. 4.* Plures differentias vide apud Heigium *in quest. p. 2. qu. 40.* Gothofred. *in comm. ad Nov. 105. c. 2. in fine;* & Hottom. *in quest. illustr. quest. 1.*

II. Differt dominium à proprietate non in se sed subtilitate juris. Nam proprietas & dominium, quæ jus significant, & si in propriâ acceptione sumuntur, rectè dicuntur synonyma. Ut contra Riemerum ostendit JCrissimus Hahnus *in animadv. suis ad differ. Sutholtri anim. 4.* Idem quoque existimat Duarenus *in diss. anim. univers. lib. 1. cap. 17.* proprietas enim est formalis ratio omnis domini *§. 7. C. de quest.* Quoad possessionem autem aliqua inter dominium & proprietatem à JCriss notatur differentia. Nimirum jus illud, quo plenè & perfectè res mea est, proprietas absolute dicitur, cum verò & usus rei una cum illo jure possidetur, tum dicitur dominium Robertus *lib. 3. sent. cap. 18.* Hinc orta est distinctio

ctio

Quo inter dominium plenum & nudam proprietatem.
 Sic qui unà cum proprietate etiam usufructu gaudet,
 dicitur Dominus plenus; contra cui sola competit pro-
 prietas, usus autem alii vel lege vel pacto est concessus,
 dicitur proprietarius, item Dominus directus, qualis est
 Dominus feudi, emphyteusios &c. Struvius *loc. cit. §. 55.*
 Plura videantur penes Parlador: *rerum quotid. lib. 1.*
cap. 4. III Differt dominium à possessione, in eo sc.
 quod possessio solùm consistat in detentione & occu-
 patione rei, dominium verò in jure de illâ disponendi.
 Porro dominium est juris, possessio autem magis facti:
 Connanus *d. lib. 3. c. 3. n. 1.* ubi & hanc rationem affert:
 quod dominia si ex Jure N. & G. acquirantur, à posses-
 sione incipiant, non verò vice versâ. Sic e. g. ne-
 mo prius naturaliter dominio rei potiri potest, quam il-
 lam possideat, contra verò sæpè res à quodam posside-
 tur, qui tamen non est Dominus rei. E. g. res invito
 Domino alienata possidetur interim vel à bonæ vel à
 malæ fidei possessore; attamen dominium manet penes
 pristinum Dominum, nisi justo temporis spatio præ-
 scribatur. Adducit & Ulpianus *l. 17. §. 1. ff. de acquir. l.*
amiss. possess. aliam differentiam, scilicet: Dominia quan-
 doque invitis remanere, possessionem verò statim cum
 id constituimus recedere. Videatur pluribus Cujacius
in observ. lib. 7. obs. 38. Divisiones dominiorum in plena
 & minus plena, directa & utilia, quod attinet, cum sint
 merè juridicæ, ad castra eorum qui forenses disciplinam
 exercent, meritò relego; utpote cum hanc materiam
 isthoc modo tractare mihi haud proposuerim. Per-
 gam itaque ad vocabulum Maris, illoque explicato sta-
 tum ipsam aggrediar maris naturam, & an in Dominium
 redigi possit, investigabo.

B

V. Ma-

V. **MARE** quasi amarum, derivatur ab Hebræo
מַר amarum esse, quia omnis aqua marina est quodam-
modo salsedine suâ amara. Hinc Isidorus *lib. 13. Orig.
cap. 14.* ait: *Mare est generalis aquarum collectio. Omnis
enim congregatio aquarum, sive salsa sint sive dulces, abusi-
vè maria nuncupantur; propriè autem mare appellatum est
eo, quod aqua ejus amara sint.* Hanc vocem plurimæ
gentes retinuerunt, sic Itali dicunt *Mare*, Hispani *Mar*,
Galli *Mer*, Germani *Meer* / dicitur & Germanis *See*;
quod cui forte possit videri esse à Græco *ζῆω* ferveo, etfi-
rios nihil definiamus. Appellatur & Fretum quasi à fre-
mendo Grafwinckel *in Vindic. maris liberi proleg. pag. 7.*
Danis nuncupatur *Haff* / undè forsan Germanicum *Hase*
portus ortum suum traxit. Hebræis vocatur **יָם**
quasi ab **יָמִים** terribilis, quia mare est vastum quid &
terribile, Martinius *in lexico suo philolog. p. 1840.* Græcis
indigitatur *θάλασσα* vel à *θάλαω* vireo; quia scilicet vī
aquarem omnis fit viror & generatio, vel quasi *θαλασσα*
à salsedine, *ὁ ἄλς* enim denotat salem Schrevehius *in lex
man. græc. lat. p. 370.* Verum etymologias istas hīc sive
defendere sive refellere non est nostri instituti: tantum
indicasse & hac in re aliorum sententias, hic sufficit.
Est autem Mare generalis collectio aquarum. Quæ de-
scriptio licet Grafwinckelio *loc. cit.* videatur nimis lata,
utpote cum omnia sinmina hanc sibi vindicare possint;
sciendum tamen, quod Maris voce heic cum primis in-
telligamus illas aquas, quibus tota terra est circumflua.
Id mare autem vocatur alias Oceanus, & plerumque à
diversis terrarum partibus quas alluit diversa forti-
tū nomina. Sic Mare britanniennā Britanniis, mare
Ligusticum à Liguribus antiquis Italiæ populis, Mare
Jonicum

Jonicum ab Jonibus Asiæ minoris incolis, Mare Norwegicum à regno Norwegiæ denominantur.

VI. Jam ad ipsum DOMINIUM MARIS. Hoc ab aliis appellatur *Imperium maris*, ut à JCtissimo Domino Strauchio *in dissert. de Imperio maris*; ab aliis *Mare clausum*, ut à Seldeno; non ac si mare usui hominum sit occlusum, prout Ciceroni *in orat. pro L. Maniliâ* mare clausum dicitur, quando navigationes cessant per tempestatum acerbitatem hyberno anni tempore, & in quâ acceptione sumitur in *l. quoties 3. C. de naufragiis*. Sed mare clausum Seldeno nihil aliud est quam dominium maris, & describitur ab eo *in præfatione tractatus de mari clauso*, quod sit mare privatim possessum sive, *sam jure quam occupatione ita seclusum, ut commune esse desinat, id est jure mancipii vindicatum.* Quoniam autem Mare hodiè eâdem ratione, quâ venationes, piscationes & hujus generis alia inter jura Majestatis referuntur (quæ vulgo Regalium quamvis minus convenienti nomine veniunt prout censet Mejerus, *in Analyti ad Politicam Aristot. lib. 3. cap. 4. p. 230.*) hinc illud à nullo privato occupari potest, sed sola ejus occupatio spectat ad Majestatem. Cacheranus *decis. 155. num. 81.* Ferrar. Montanus *de feudis lib. 5. c. 7.* Mynsing. *respons. 1. num. 162. Dec. 11.*

VII. HISCE jam præsuppositis ipsam Domini Maris naturam scrutabimur, innexâ prius definitione, illaque postmodum per partes explicatâ. *Est igitur Dominium maris jus Majestati competens partem aliquam maris tam quoad proprietatem quam quoad imperium sibi vindicandi, omnesq; alios ab ejus occupatione arcendi, jure naturali aut gentium acquisitum.*

IX. Dicitur quod sit Jus, i. e. potestas disponendi & faciendi quodcumq; libuerit & jure licuerit. Majestati competens; ubi sciendum, Majestati hoc jus non ideò competere, quod privati Jure N. ab occupatione maris sint exclusi, sed quod Principes sibi solis hanc vendicarint lege aliquâ vel scriptâ vel non scriptâ vel etiam præscriptione. Wesembecius *ad tit. ff. de acquirendo rerum Dom.* Nam conceditur quidem, res illas in libero statu permanuisse & proinde cedere occupanti, attamen cum communis utilitas meritò præferatur utilitati privatorum, hinc nihil prohibet, quo minus res quæ communi occupationi relictæ, potestati civili propter communem utilitatem, ob quam fiscus habetur, cedant. Struvius *in syntagm. juris feud. cap. 6. §. 7.* Hoc confirmat Grotius *lib. 2. cap. 2. de Jure B. ac P.* ubi dicit: *Quamquam lex civilis nihil præcipere potest, quod Jure Naturæ prohibet, & prohibere quod præcipit; potest tamen libertatē naturalem circumscribere, & vetare quod naturaliter licebat.* Plura argumenta ad hujus probationem facientia videri possunt apud Fachinæum *lib. 1. controuv. jur. controuv. n. Ungepaur. exer. 5, qu. 4.* Quæ supersunt explicanda circa hanc definitionem, cum paucis absolvi nequeant, infra suo loco & ordine tractabimus.

IX. Omne autem dominium primam suam originem donationi divinæ debet. *Gen. 1. v. 26.* Deus enim dedit Adamo omnes omninò res, quæ in terrâ & mari erant *v. 28.* Hinc proprietas totius terrarum Orbis nemini competiit nisi soli Adamo; qui adhuc in vivis concessit liberis suis (ut more Romano loquar) peculia, quod patet ex *Gen. 4. v. 2.* ubi Cain vocatur agricola, Abel verò pastor: & hæc fuit prima bonorum distinctio inter

inter posteros Adæ consensu ejus facta. Post mortem vero Adami, quemadmodum alia, ita & hereditas hujus inter liberos est divisa. Cum autem ob raritatem hominum omnia possidere impossibile esset, multa fuerunt pro derelicto habita, & inter illa ob usum ignorantiam ipsum quoque Mare: quæ deinde aucto hominum numero primo cesserunt occupanti. Hinc patet, dominium non ab occupatione & divisione cœpisse sed has illud infecutas fuisse. Struv. exerc. 41. §. 2. Quod autem res quædam vacuæ remanserint, hoc non aufert dominium universale sed tantum singulare; hæ enim res ex causâ derelicti tales sunt factæ, prout scilicet fundus derelictus tamdiu dicitur nullius & vacuus, usque dum quis illum occupaverit. Sic quoque mare ob rarissimum à Majoribus usum potuit dici liberum, donec deinde propter frequentiore usum iterum in dominium redierit. His præsuppositis facilè corrui sententia adversariorum, communionem primævam omnium rerum statuentium. Sed ut eo clarius pateat, sententias eorum rimabimur. Probant eas ex Poetis & Historicis, principio scilicet omnia fuisse communia asserentibus. Hinc citant Virgil. 1. Georg. canentem:

*Nec signare quidem aut partiri limite campum
Fas erat, in medium quærebant.*

Item Senec. trag. in Octaviâ.

Pervium cunctis iter,

Communis usus omnium rerum fuit.

Porro ex Historicis Justin. lib. 42. *Erant Saturni ævo omnia communia & divisa omnibus, veluti unum cunctis patrimonium esset.* Et denique Cic. 1. offic. *privata nulla*

naturâ. Verùm cum hi omnes Gentiles, & sic nec cognitionem sacrarum literarum habuerint, ac lumine naturæ, utpote gentilismo suo excoecati, maximam partem defituti fuerint, proindè eorū testimonia nihil probant.

X. Videbimus autem, quale commune hoc loco à Doctoribus adversæ partis intelligatur. Est commune quid duobus modis; vel ut proprietas indivisim sit communis usus verò singulis pateat; vel ut usus omnibus sit communis, res autem omnis proprietatis expers sit. Jam posteriorem acceptionem potissimum intelligere communionem statuentes indè patet, quod illam opponant proprietati. Castrenf. *ad l. 5. ff. de I. & I.* Hinc Grotius *cap. 5. de lib. Mari* expressè asserit: *commune tunc non aliud fuit, quam quod simpliciter proprio opponitur.* Verùm quod veniâ illius præclarissimi fiat viri, huic sententiæ astipulari non possum. Deus enim Adamo id jus in res creatas concessit, quale voluit, ut ab hominibus exerceatur, *Gen. 1. v. 26. & 28.* Jam aut proprietatem illarum rerum fuit ex donatione divinâ penes Adamum, aut non fuit; Si prius, erroris meritò convinci potest Grotius. Si posterius, tum sanè posteri sibi hoc jus absque injustitiæ stigmate nullo arrogare potuissent modo, nec Deus hoc illis unquam concessisset, utpote qui mortalibus proprietate rerum interdixisset. Quoniam autem expressè ex *Gen. 1. v. 26. & Gen. 9.* colligitur, quod Deus Adamo non usum sed ipsam rerum proprietatem cum imperio conjunctam h. e. perfectum dominium concesserit, hinc primam hanc Doctorum de communi-
one assertionem subsistere haud posse facile patet. Jam inquirendum, an talis fuerit communitio, quâ res indivisim fuit propria, usus autem singulis competiit. Quam opinionem

nionem defendunt Moralistæ quidam, ut Mich. de Luna & Arell. *tr. de dom. rat. c. 3.* Molina *tom. 1. tr. 2. diff. 20.* & Joh. de Lugo *diff. 6. sect. 1.* At expressè ex S. literis patet: Adamo fuisse concessum dominium omnium rerum, jam autem heic nulla potuit esse communio, cum Adamus tum temporis solus adhuc extiterit, & deinde, multiplicato quamvis genere humano, tamen remanserit familiæ suæ caput, & per consequens retinuerit proprio jure dominium totius terrarum orbis, licet non singulare attamen universale.

XI. Ex his jam perspicuum est, nullam unquam fuisse universalem bonorum omnium communionem; Quare per se ipsam corrumpitur. *l. 5. ff. de I. & I.* ubi dicitur, quod ex jure G. introducta sint dominia distincta. Hæc enim, ut ex suprâ dictis constat, ex jure divino ortum sumserunt. Quare & inter decem præcepta moralia expressè ob distinctionem dominiorum additum est VII, IX & X præcepta, *Ex. 20. v. 15. & 17. 2. ad Cor. 8. v. 14. Prov. 5. v. 16.* Deinde naturali quoque nituntur rationes Præceptum enim naturæ est, ut suum cuique tribuatur, Molina *de I. & I. tom. 1. tr. 1. diff. 20.* Ex suprâ autem dictâ *l. 5. ff. de I. & I.* Grotius *lib. 2. c. 3. §. 3. de Jure B. ac P.* colligere gestit, quod illæ res, in quas neque expressa pactio per divisionem scilicet, neque tacita per occupationem cadat, ad nostram adhuc ætatem communes esse perseverent, inter quas etiam recenset mare, & ex hac suâ hypothesi argumentatur, illud omnis adhuc proprietatis expers esse. Verum cum in hoc argumento usus maximè attendendus, qui primævo tempore vel nullus vel rarissimus respectu maris fuit, hinc ipsa quoque occupatio fuit rarissima, Hodie verò ob frequentior

orem usum, & quia unica ferè **Rerumpublicarum** maritimarum salus indè dependet, cessat ratio Grotii. Ideoque meritò libertas mari adimi potest in tantum, in quantum commodi & noxæ Reipublicæ indè impendet. Proptereaque nihil vetat, quin mare longissimè diffitum & nullis adhuc rostris vel exiguis secatum liberum hodienum appellari mereatur, ut pote adhuc pro derelicto habitum; verùm libertas ejus tamdiu manet integra, usque dum utilitas alicujus Reipublicæ occupationem illius efflagitaverit.

XII. HISCE jam notatis consequens est, ut probeamus Mare in dominium redigi posse. Quod nulla ratione potius fieri potest, ac, si adversæ sententiæ absurditatem ad oculum prius commonstrando, nostram deindè adjungamus assertionem. Incipiunt autem adversarii ab hoc argumento: *Omnia primis temporibus fuisse communia*: hiisce autem, cum in præcedentibus jam satis superque sit satisfactum, non immorabimur. Porro cum *omnia sint fluxa & labantur, nihilque sit stabile in hac rerum humanarum vicissitudine*, colligunt, *nullius rei & sic nec maris posse esse dominium*. Ast hæc instabilitas quid impediret dominium, cum hoc à DEO ita ordinatum sit, ut assimilaretur naturæ hominis? Si enim homo brevi temporis spatio vitali fruitur aurâ, sanè nulla necessaria est dominiorum stabilitas, utpote quæ morte hominis mutentur necesse est. Rerum quoque dominia tam à DEO quàm Naturâ constitutâ esse, suprâ patuit: Decem enim præcepta decalogi ut jura naturæ à nobis meritò æstimantur; ex his autem dominiorum distinctionem colligi posse, nemo hominû inficias ibit, duobus ultima saltim considerans præcepta. Porro dicunt: *mare fluere*

fluere & refluxere, sed quid hoc ad tollendum dominium? Flumina sanè sunt multò magis fluxilia, hæc autem proprii juris fieri posse ex *l. 4. §. 1. ff. de R. D.* colligere est. Ibi enim flumina dicuntur esse publica; Publica autem in jure Romano describuntur, quod sint, quorum proprietates ad certum populum, gentem vel Rempublicam spectat, ita ut usus eorum N. vel G. jure communis, (modo non sit noxius Reipublicæ) omnibus concedatur hominibus. *Struv. l. c. exerc. 3. §. 76. Vasqu. illustr. quest. p. 2. l. 2. c. 89. num. 3.* Hinc etiam in Imperio nostro flumina quoad usum sunt publica, quoad proprietatem verò referuntur inter jura fiscalia. *Rosenth. de jure feud. c. 5. cancl. 23. & 24. Sixt. de regal. l. 2. c. 3.* Ita quoque Ulpianus in *l. 1. §. 4. ff. de flum.* mentionem facit fluminis privati. Jam eodem modo ipsum mare post occupationem potest dici publicum, ita ut ratione usus omnibus sit commune, ratione verò proprietatis certam agnoscat Rempublicam. Accedit, quod mare in suâ naturâ, ratione scilicet fluoris, nihil aliud sit quàm flumen aliquod ob magnitudinem tantùm alio nomine insignitum. Eodem enim modo ortum suum nanciscitur, eodem incrementum, eodem & decrementum.

XIII. Uterius verò progrediuntur adversarii, dicentes: *Mare ita vastum esse, ut usus ejus omnibus sufficiat animalibus, nullumq; maris ab vastitate terminum figi, & propterea nec limitem aliquem in mari collocari posse, qui dominium hujus Reipublicæ ab imperio illius discernat.* Verùm hæc quoque licet verosimilia nullum scrupulum injicere debent. Nam, etiamsi usus maris ob vastitatem omnibus hominibus sit sufficiens, usus tamen ille nullo modo proprietati adversatur, sed potius inde contrarium

C

rium colligi potest. Si enim mare tantæ vastitatis est, ut omnibus usui esse queat, quid impedit, ne per partes absque injuriâ alterius occupetur? Semper etenim vigore amplitudinis tantum remanet maris spatium, quantum aliis ad usum & occupationem est necessarium. Et cum sit propria communionis retinendæ ratio, eam sc. tum demum locum habere, cum res divisa nulli sociorum sit sufficiens, facile videri potest, hanc rationem heic planè nullum reperire locum: cum quælibet Respublica teneatur, etiam de jure naturæ, non majorem Maris occupare partem, quàm quæ correspondeat suo territorio, & quæ absque læsione & injuriâ vicinarum Rerumpublicarum occupari potest. Vid. Magnif. Dn. Præses, Patronus ac Præceptor multis nominibus venerandus *libro secundo de fin. Imp. Germ. c. ult.*

XIV. Porrò nullum maris ob vastitatem terminum figi posse, ex littoribus aliter patescit. Quid enim littora aliud sunt ac termini maris? §. 3. *I. de R. D.* dicitur: quod *littus sit, quatenus hibernus fluctus maximus excurrit*, sc. in tantum se extendat, in quantum fluctus qui hyberno & autumnali tempore maximus esse solet, terrâ attingere valet: quare videlicet ille verus maris terminus erit, ubi maximus fluctus se sistere cogitur. Et quamvis Stypmannus *in tr. de jur. mar.* ingerat: littora non esse maris terminum, sed tantum extrema maris finire, attamen nec hoc probat. Finis enim extremorum & terminus pari passu ambulant: cum hic nihil aliud sit quam ubi rei alicui meta præfigitur ne ulterius se extendat; hæc autem meta præfixa quid aliud nisi finis extremorum? Ex sacris quoque monumentis terminum maris positum esse constat, si solum inspiciamus *caput Job. 38.*

v. 8. ubi dicit ipse Deus: *Quis conclusit ostium mare, (nisi Ego) & v. 10. Circumdedit illud terminis meis & posuit vectem & ostia.* Item Prov. 8. v. 29. dicitur: *Quando circumdabas (Dominus) mari terminum suum, & legem ponebas aquis, ne transirent fines suos.* Tandem nec vastitas maris impedit; quo minus illud à diversis populis occupari possit. Ipsa enim natura multis mare instruxit limitibus, utpote cum scopuli & multæ insulæ in mari reperiantur, quæ idoneæ satis sunt ad jurisdictionem alicujus Reipublicæ in mari terminandam. Huic quoque maximo adjumento esse possunt inventiones egregiæ nauticæ pyxidibus & graduum celestium sive longitudinis sive latitudinis, atque ex his triangulorum auxilium.

XV. Ulterius vero instant: *Mare scilicet nunquam fuisse occupatum, sed semper in libero suo remansisse statu.* At posito hoc sed non concessio, nec id tamen thesin nostram infringit. Nam à non esse ad non posse esse non valet consequentia. E. g. hic homo non est doctus, E. non potest esse doctus. Quæ indè absurditas oriretur! Eodem modo, mare non est occupatum, E. non potest occupari; nulla hic est consequentia. Quod namque olim nulla vel rara occupatio fuerit, id factum ex imperitia rei nauticæ & impotentia quarundam gentium, qui id occupare non potuerunt, quod tamen ipsis jure permixtum erat. Imò ipsum mare tam antiquis quam hisce temporibus à multis populis occupatum, maximaque indè bella orta fuisse, ex historiis ad nauseam usque perspicitur potest. Nos propterea infra suo loco quædam proferemus exempla illorum, qui mare occuparunt, dominiumque illius obtinuerunt.

XVI. Vehementer quoque ingerunt: *Occupationem maris omnem tollere commerciorum libertatem, omnem liberum impedire transitum, & peregrinationibus maximo esse obstaculo; Hujus autem peregrinationis commerciorum transitus, ita naturalem esse libertatem, ut, si impediatur, omne tollatur jus omnis aequitas, hinc quoque inter justissimas belli causas referri, si hac libertas populo denegatur.* Verùm quid hoc ad rhombum? Quemadmodum enim ab introitu & usu urbis arcere peregrinos inhumanum est, teste Cic. lib. 3. offic. & omnis per viam publicam transitus cuique jure societatis humanæ æquissimo patere debet, nisi in proprium cedat detrimentum. *Groz. de F.B. ac P. l. 2, cap. 2. §. 13.* nec tamen indè ullo probabitur modo, urbes proprietatis expertes esse, vias item publicas tam quoad dominium quàm quoad usum in illorum numerum esse referendas, quæ utiq; naturæ jure omnibus sunt communia & in privatam possessionem redigi non possunt. Harum vero ut & urbium dominium probare, idem esset ac facem soli præferre; ipsa quippè quotidiana experientia sufficientis probationis loco est. Eadem quoque heic ratio militat in mari. Humanitati quidem consentaneum est, ut peregrini suscipiantur, utque innoxius concedatur transitus, sed hoc nihil impedit, quo minus dominium maris maneat integrum. Sicut enim servitutes prædiales, actus scilicet via iter & aliæ, non tollunt dominium prædij rustici, sed tantùm huic prædio vel lege aliquâ, vel pacto, vel concessione servitus est imposta, ita quoque mari à naturâ suâ & divino præcepto, quod injungit scilicet dilectionem proximi, servitus quædam quasi est injuncta, vigore cujus nemini liber maris transitus interdicitur, nisi vergat in præ-

scutissi-

sentissimum damnun illius Reipublicæ, quæ sibi domi-
 nium in mari illo acquisivit; hoc namque si contingat,
 tunc eâdem ratione, quâ hostis ab ingressu alicujus ter-
 ritorij vel urbis arcetur, dominus maris illos, à quibus
 damnun metuitur, à transitu maris arcere potest.
 Hinc Albericus Gentilis *lib. 1. c. 19. de jure belli* inquit: *te-
 neo cum Augustino* (qui humanitatis esse dixit, neminem
 ab usu maris prohiberi) *si nec timendum sis ne noceatur,
 & certum sis noceri non posse.* Quare etiam Respublicæ
 & quidem non immeritò vicinis suis, præsertim suspectis,
 per certas transactiones imponunt certum numerum na-
 vium, quibus liber transitus & appulsus ad littora con-
 cedatur: qualis transactio facta inter Hispaniæ Regem
 & Ordines fœderati Belgii anno 1609. Apertè quoque
 Arist. *l. 7. cap. 7. Pol.* statuit: Legibus cavendum esse
 quibus cum civibus communicare oporteat, & cum
 quibus non oporteat. Quemadmodum porrò conce-
 dere usum aquæ, item ut candela accendatur, cuilibet
 homini ita à naturâ est injunctum, ut si hoc non face-
 ret, ipsi repugnaret naturæ & divino jure, hæc tamen
 concessio alteri non statim jus aliquod acquirit, sed tan-
 tum ex mutuo charitatis officio proficiscitur. Ita quo-
 que concessio innoxii transitus per mare, ut pote per vi-
 am publicam, nullum jus efficere valet, sed solummodò
 ortum ex charitatis fonte haurit.

XVII. Licet autem interdum bella ob negatio-
 nem liberi transitus suscepta sint, nec hoc tamen nobis
 adversatur. Distinguendum quippè; an utilitas Rei-
 publicæ efflagitaverit, an liber transitus prohibitio-
 nem, an verò nullo urgente Reipublicæ commodo hoc
 factum. Si posterius, meritò & summo jure bella susci-

pi posse concedo ; utpote cum hoc casu Dominus maris contra omnem à naturâ proximo debitam peccaverit charitatem, ipsique adeò mandato divino & Juri Naturæ repugnaverit. Nam si hæc inter justas belli refertur causas, quando alicui liber transitus per territorium alicujus, qui tamen non cum ulla læsione Reipublicæ est conjunctus denegatur, quare non & eadem hæc ratio locum obtineret in libero maris transitu? Pius autem nos ipsæ sacræ paginæ docent expressè asserentes, quod Israelitæ contra Amorrhæos innoxium transitum denegantes iusta gesserint bella *Num. 20.* & Augustinus *lib. 4. qu. 44. super hunc locum.* Si autem prius, cum nempè transitus absque detrimento Reipublicæ concedi nequivit, injustissima fuisse bella, nisi alia subfuerit causa, nemo sanæ mentis facillè inficias ibit. Quilibet enim est rerum suarum dominus, & de illis pro libitu disponere potest, cum primis si utilitas rei suæ id postulet. Et licet quilibet res suas ita teneatur administrare, ut non vergat in damnum tertii alicujus innocentis; tamen sciendum, quod utilitas Reipublicæ præponi debeat, ac jure possit, utilitati omnium aliorum quicumque demum fiat. Omne enim utile boni causâ est, & quo magis quid utile, eo majus præsupponit bonum: jam vero utilitas publica est major utilitas & proinde quoque majus bonum atque utilitas privatorum, hinc quoque ad illam tanquam ad normam omnes actiones hominum (in societate hominum civili degentium) dirigi debent. Quare utilitas publica rectè dicitur scopus ad quem omnes aliæ privatorum utilitates collimant. Mejerus *in anal. ad Polit. Aristot. lib. 1. c. 1.* Ex hoc quoque fundamento Molina *tract. 2, disp. 145.* asserit: *Nullam gentem seu Rempubli-*
cam

tam tenerè cum periculo suo, etiam exiguo, commercia aut
hospites externos admittere, nisi gravi imminente necessitate
quæ scilicet conjuncta est cum majori Reipublicæ suæ
periculo; tum enim ex duobus malis minimum eligent-
dum. Tandem & Dominium Maris non solum non im-
pedit vel planè tollit commerciorum libertatem, sed po-
tius illam auget, dum scilicet Dominus Mare suum à
piratis purgare, illudque securum reddere tenetur; &
propterea in compensationem expensarum vectigalia
imponere jure potest, eadem ratione, qua Princeps ad
refarciendas & tuendas vias publicas vectigal aliquod à
peregrinantibus exposcit.

XVIII. Cæterum ulterius quoque progrediuntur
adversæ sententiæ addicti, audentes videlicet illam stabi-
lire oraculis ex sacris monumentis petitis. Sic *Pf. ps. v. 9.*
Regius propheta canit: *Suum (sc. Domini) est Mare, &
ille fecit.* Indè nimirum colligunt, DEVM sibi soli
dominium Maris reservasse, illudque occupationi homi-
num occlusisse. Verùm quanam hæc est absurditas! Vi-
deatur modò versiculus præcedens dicti psalmi. Ibi sane
quoque dicitur: *In manus Domini est quicquid è terrâ pro-
venit, & cacumina montium quoque sunt Domini.* Jam
si illorum argumentum firmo niteretur talo, & terra &
montes essent Juris communis, inque nullius dominios
& hoc modo omne dominium, & per consequens omnia
commercia collaberentur, imò omnis pessum iret ho-
minum societas. Quandò autem Mare dicitur esse Do-
mini, tum heic sermonem esse de dominio DEI excel-
lenti in omnia quæ in cælo & in terrâ sunt, facile pa-
tet. Quemadmodum autem non repugnat dominio pri-
vatorum in propria bona quod ipsa Majestas civilis
quo-

quoque imperium quoddam summum in eadem bona exerceat, quod nomine domini eminentis insignitur, ita quoque nec dominium universale Creatoris aufert creaturis rationalibus dominium singulare in bona sibi ipsis primum ex divina beneficentia concessa.

XIX. Poetarum testimonia libertatem maris asserentia multa quoque in medium proferunt nonnulli, quibus brevitatis ergo superfedemus, notatis solummodo paucis iisque gravioribus. Sic ex lib. 6. *Metamorph.* Ovidii in scenam producit Latonam efflagitantem haustum aquae ad sedandam sitim. Ita autem rusticos Lyciae alloquitur.

*Quid prohibetis aquas? usus communis aquarum.
Nec solem proprium natura nee aera fecit.*

Nec tenues undas. In publica munera veni.

Sed videbimus an haec sint valida ad tollendam Maris proprietatem. Merito autem id negatur. Naturae quidem conveniens est, id alteri concedere, quod absque detrimento fieri poterit; hinc dicit Latona *usus communis aquarum est*: nimirum, hoc esse contra omnem humanitatem, imò contra omne institutum divinum & naturae negare alteri aquam ad potandum, & repellere alterum ab usu ejus rei, quem ipsa charitas & mutuum hominum officium per naturam efflagitat. Attamen Latona ipsum lacum non dicit communem; privatam quippe ipsius possessionem jam tum Gentes quaedam sibi vendicant, sed tantum usum aquae communem probat ex praecepto morum & charitatis. Hinc quoque dicit: *in publica munera veni*, scilicet talia quae homo homini a natura debet. Subjungit propterea statim: *Qua tamen ut detis supplex peto.* Quemadmodum enim quilibet obstrictus est,

est, ut permittat ignem ab igne capere, lumen de lumine accendere, nec tamen inde sequitur, quod lumen vicini non sit ejus proprium sed commune. Sic quoque maria & flumina manent propria licet Domini eorum usum ex officio charitatis alteri teneantur concedere. Hæc enim distinctio obtinet inter rem alicui ita propriam, ut ab usu ejus reliqui arceantur, & inter rem quoad dominium quidem propriam, quoad usum verò omnibus hominibus communem; qui usus vel Jure Naturæ vel Gentium vel interdum etiam Civili rei illi propriæ tanquam servitus quædam est impositus. Et tales res, ut ex antedictis videre est, in jure Romano vocantur res publicæ; ad quas etiam referuntur Maria & Flumina; differuntque à rebus privatis, quarum scilicet proprietates unà cum usu est in alicujus privati speciali dominio. Hisce porro jam allatis rationibus etiam occurri potest illo Plauti dicto in *Rudente act. 2.* ubi Ampelisca Sceparnionem servum aquam negantem ita increpat: *Cur tu aquam gravare amabo quam hostis hosti commodas?* Quia videlicet hæc communicatio aquæ absque gravamine & detrimento fieri potest, nec quicquam totius fluminis proprietati derogat; hinc meritò illam ex officio humanitatis alteri debito unusquisque concedere debet. Seldenus *lib. 1. de Mari clauso cap. 27.*

XX. Tandem ad Corpus quoque juris Civilis, tanquam ad sacram anchoram, adversæ sententiæ propugnatores refugiunt, inque eo ultimam suam salutem querentes, opinionem, quam firmis defendere nequeunt rationibus, ex verbis & sententiis Legum confirmare volunt. Verùm & hisce, quantum in nobis erit, occurremus, tandemque nostræ thesibus probationem ad-

D

jungemus

jungemus. Igitur, hoc quidem inficias iri nequit, **J**u-
 tos Veteres penè omnes dominium Maris quadamte-
 nus negasse, inque scriptis suis statuisse, quod à primis
 temporibus ad Justinianum usque Juris Gentium fuerit,
 ne Mare à populis, etiam quoad piscationem, occupa-
 retur. Hinc ait Marcianus *l. 2. §. 1. ff. de Rer. div. Et qui-
 dem naturali jure omnium communia sunt, aer, aqua pro-
 fluens, Mare & per hoc litus Maris*, quæ eadem verba
 §. 1. *l. de R. D.* leguntur. Et Ulpianus *l. 13, ff. commu-
 prad. 1. Verb. q. Russ. Mari quod naturâ omnibus patet, pri-
 vatâ lege servitus imponi nequit.* Item Celsus *l. 3. ff. ne
 quid in loco publ. Maris communis usus est omnibus homi-
 bus, ut aeris.* Vid. Vinnius *in comment. ad Instituta & qui-
 dem ad §. 1. de Rer. Div.* qui quoque libertatem Maris
 sed levibus argumentis adstruere conatur. Ast ob-
 servandum; ea quæ Juris Gentium sunt per jus aliquod
 Civile immutari posse. Jam autem posito, Romanos
 reliquisse Jus Gentium quoad occupationem maris in
 nudo suo statu, hoc tamen fuit factum ob rariorem maris
 usum & imperitiam rei nauticæ. Quoniam autem ho-
 diè usus maris frequentior, hinc Jus illud Gentium con-
 trario jure Civili vel scripto vel non scripto, meritò po-
 nuit immutari. Hic quippè distinctio obtinet inter il-
 lud quod Jure Nat. vel Gent. præceptum, & illud, quod
 hoc jure in liberâ alicujus voluntate est relictum. Et sanè
 libertas Maris eodem modo ac libertas terrarum orbis
 neque Jure Nat. neq; Gent. est præcepta, hinc Jure Ci-
 vili adimi potest. Eadem enim ratio hîc militat, quæ in
 venationibus ac piscationibus. Hæ scilicet itidem olim
 quibuslibet competebant, hodiè autem nemini, nisi cui
 fuerint ab ipsâ Majestate concessæ. Illa quippè antiquæ
 libertas

Libertas multis ab hinc seculis more receptissimo sublata est. Struvius *Synt. J. Feud. p. 185.* Sebast. Medices *in 17. de venationibus*, Gailius *lib. 2. obs. 67.* Matth. Stephani *de Jurisdictione, lib. 2. part. 1. c. 7. p. 432.*

XXI. Verum ne videamur, ac si hisce generalibus (licet sufficiant) speciales Jctorum sententias legibus prolatis expressas, velimus destruere, ipsas leges rimabimur, ut absurditas contrariæ sententiæ eò major illucescat. Quod igitur *l. 2. §. 1. ff. de Rer. Div.* attinet, ubi Mare naturali jure dicitur commune, primò sciendum, ipsum Grotium ab hâc opinione discedere. In suo enim *de Jure B. & P. lib. 2. c. 3. §. 10.* dicit: *hoc provenire ex instituto, non ex naturali ratione, quod Mare nondum sit occupatum.* At nec id ullo modo potest approbari. Nam si est ex instituto, aut est ex instituto divino aut ex humano. Non autem ex divino; nullibi enim legitur in sacris monumentis. Ergò ex humano. Jam si hoc, tum contrario instituto humano potest tolli, pro ut factum. Videamus porro ipsam *l. 2.* In hâc lege Mare appellatur commune, quemadmodum aër & aqua profluens. At verò commune hic dicitur, cujus usus & occupatio omnibus conceditur hominibus. Struvius *Synt. Jurispr. exerc. 3. §. 75.* Sicuti igitur aër si occupatur fit proprius: & aqua profluens quam primum occupata est, ita fit occupanti propria, ut ipso invito à nemine alio iterum nisi per vim & injuriam in communitatem redigi possit: bestię quoque & pisces post occupationem in proprium dominium transeunt; sic etiam Mare ante occupationem potest indigitari nomine rei communis. Tum enim omnium gentium tacito quasi consensu, & sic Jure quasi Gentium

pro derelicto fuit habitum, ita ut primo cedat occupanti; quod hodie, ex singulari ratione, quæ ex superioribus patet, ad Majestatem est restrictum. Post occupationem verò, in propriam alicujus possessionem eandem, ac reliquæ res communes, viâ redigitur; & tum ex re communi fit res publica, ita ut proprietatis quidem remaneat penes occupantem, usus verò, (nisi noxius fit Reipublicæ) mandante id præcepto charitatis humanæ, omnibus gentibus pateat. Bayerus in *Justin. controversæ & reconciliata ad §. 1. de R. D.*

XXII. In *l. 13. ff. comm. præd. 1. Verb. q. Rast.* distinguendum quoque est inter dominium & usum. Usus maris, saltim in quam multis, utpote publicæ rei, omnibus hominibus meritò patet; hinc ab illo nemo, nisi hostis vel apertus vel occultus Reipubl. arceri debet. Quia si hoc loco ab Ulpiano intelligitur, benè se res habet, & lex hæc potius pro nobis facit, quàm adversatur. Si verò de dominio sermo est, tum recurrendum ad hodiernos mores, utpote qui multa ex Jure Civili Romano immutarunt. Quando autem dicitur: *quod privatâ lege servitus Mari imponi nequeat*, hunc habet sensum: nimirum, neminem privatum ex pacto convento sibi soli posse vindicare usum maris, ita ut ab ejus usu reliquos excludat. Hinc scilicet dicitur: *privatâ lege*, quia Jure divino & Naturæ servitus quædam Mari est imposita; ita ut Dominus maris ex illo jure teneatur usum omnibus quodammodo concedere hominibus.

XXIII. Quod Celsus ait *l. 3. ff. ne quid in loco publico (Maris, scilicet) communem usum esse omnibus hominibus, ut aëris*, id si de solo quoad plurima usu accipiatur, facillimè concedi potest, utpote cum omnium publica

publicatum rebus, in quantum sunt publica, usus communis esse quandam tenus debeat & sic quoque Maris. Si verò per usum ipsam etiam intelligat proprietatem, tum lex hæc tanquam Reipublicæ nostræ statui præsentis contraria, summo jure rejicitur; quia nempe status hodiernarum Rerumpublicarum longè diversus est à statu antiqui Romanorum Imperii. Moribus etenim & statutis populorum hujus ævi multa sunt recepta, quæ non ex fonte Juris Romani sunt petita, maximo tamen nituntur jure & æquitate; utpote cum ratio civilis præsentium Rerumpublicarum talia efflagitet, quæ statui antiqui Romani regiminis fortè fuissent noxia. Quemadmodum & apud eos multa constituta, quæ si hodiè obtinerent, in præsentissimum vergerent Reipublicæ nostræ damnum. Ex. gr. jura servitutis & postliminii quoad personas nullius vel exigui hodiè apud nos sunt usus, sed potius contrarium obtinet, nisi quod aliqua ejus adhuc remaneat observatio, quando bellum cum Turcis geritur Boerius *Decis. 178.* Quod autem Jus Romanum in Germania aliqua ex parte obtineat, id factum est tacito Imperatoris & Statuum consensu per quem illud ex scholis in forum translatum est. Videatur Magnificus Dominus Præses Patronus ac Præceptor veneratissimus in *tract. de Origine Juris Germ. cap. 32.* Postmodum verò accessit expressus consensus per Maximilianum Imperatorem, in *ordinatione Judicii Cameralis anno 1495 instituti.* Lehm. in *Chron. Spir. lib. 4. c. 21. p. 337.* item in *Ordin. Camer. anno 1500. & 1512.* item in *edito Norimberg. anno 1521. p. 1. t. 13. & p. 2. t. 3. §. fin. & passim in Constit. Electoribus p. 2. cap. 26.* Jus igitur illud civile Romanum Germanos nos obligat, non quod Justinianus

aus illud præceperit, sed quod & in quantum æquitati & utilitati nostræ Republicæ correspondeat. Vbi igitur hæc ratio (ut in hac propositâ de dominio maris materiâ) deficit, ibi etiam leges ab Imperatoribus antiquis injunctæ ad nos non spectant, nullamq; habent vim obligandi. Stravivs *exerc. 2. §. 35.* Hinc quoque de Galliâ Carolus Molinæus *comm. in Paris. Consuet. sis. 1. gl. 1. n. 110.* ita scribit: *E Jure Romano mutuamur, quod & æquitate consonum, & negotio, de quo agitur, aptum congruumq; invenitur. Non quod unquam fuerimus subditi Justiniano Magno, aut successoribus ejus; sed quia jus illo autore à sapientissimis viris ordinatum tam æquum rationale & undequaq; absolutum est, ut omnium usu & approbatione commune sit effectum.* Idem quoque rectè de Germaniâ nostrâ asseritur. Struv. *l. c. §. 36.*

XXIV. Ultimo tandem loco ab Adversariis nobis objicitur *l. 9. ff. ad L. Rhod. de jactu*, quam in suam sententiam contorquere cupiunt; cum tamen potius ad destruendam quam construendam & defendendam illorum opinionem sit efficax. Videbimus proindè primò verba & deindè sensum illius legis, & tum facillè huic occurremus. Conqueritur ibi Eudæmon, se in naufragio constitutum perdidisse res suas, illasque direptas esse à publicanis. Huic respondet Antoninus Imperator: *Ego quidem mundi Dominus, lex autem maris; lege id Rhodiâ, quæ de rebus nauticis perscripta est, judicetur.* Indè jam colligunt, ipsum Antoninum, utpote tum temporis supremum Imperantem confessum fuisse, quod mare in nullius sit dominio. Verum perscrutemur sensum illius legis genuinum. Dicit Imperator: *Se quidem esse mundi dominum, scilicet se quidem pro imperio in*
totum

totum terrarum orbem sibi competente, esse Dominum
 mundi, id est, non solum terræ sed & maris, proinde
 quoque leges mari dare posse. *Legem autem maris*: nuni-
 rum non opus esse leges novas de mari constituere quo-
 niam lex Rhodiorum, tanquam æquissima, jam lata sit
 & in promptu, quæ tum jure quasi Gentium in toto mari
 mediterraneo propter æquitatem suam vigeat, teste
 Strabone *libro Geogr. 14.* & Floro *lib. 2. c. 7.* Vult proinde
 ut secundum illas leges iudicium debeat institui, Rho-
 dii quippè, utpote rei nauticæ longè peritissimi, non præ-
 sumebantur injustas condidisse leges. Hinc Seldeno, Ri-
 vio, & ambobus Gothofredis hæc lectio placet: *Ego*
quidem mundi dominus; lex autem maris: lege Rhodiorum
nauticâ iudicetur, scilicet se quidem leges marinas ferre
 posse, (omnis enim lex præsupponit Majestatem legis-
 latorem, proinde etiam lex maris,) verùm se velle, ut
 lex i. e. jus vel mos, qui observari debeat in mari, petat-
 tur ex lege Rhodiorum nauticâ, propter æquitatem cele-
 bri & omnium legum nauticarum antiquissimâ. Huic
 autem expressè addit Imperator hæc verba: *quatenus*
nulla ei nostrarum legum adversatur. Vndè facilè colli-
 gi potest, Imperatorem illum leges mari imponere po-
 tuisse. Sic etiam in Leunclavio *tom. 3. juris Græco Rom.*
p. 265. fragmentum extat, quo Tiberius, Hadrianus,
 Pertinax, Lucius, Septimius Severus, omnes Augusti,
 jus navale Rhodiorum confirmarunt. Struv. *Syn. Ju-
 ris præ exerc. 26. §. 20.* Igitur ex illius quidem Legis ver-
 bis nequaquam potest colligi vera communitas vel il-
 lus Maris de quo ibi sermo est, hoc est Maris Mediter-
 ranei. Ad reliqua scilicet Maria Cæsar non respexit.
 Si licet tamen quoq; fateri id quod res est, ab ἀκυρολογία

Lex

Lex illa defendi non potest. Nec enim vere prudens quis juris ita temere locutus unquam est; ut nempe dominium mundi Imperator sibi vindicet, de mari autem loquatur quasi istuc ad Imperatorem non pertineat, sed huic aliquid aliud dominetur.

XXV. Cæterum hæc ad refutandas leges contrarias haud dubie sufficiunt. Quin possint illa cui iusto prolixiora videri; nisi extendere hæc coëgisset magnus Jctorum numerus, qui hodiernum libertatem Maris defendere illamque ex legibus probare solent. Inter neotericos Jctos autem maximè eminent Hugo Grotius libello *de Mari Libero, conscripto contra Lusitanos dominium maris Indici sibi vindicantes* & Ferdinandus Vasquius *Controv Illustr. lib. 2. c. 89. §. 30.* Grotium autem quod attinet, omnia ejus argumenta recensere nimis longum foret, quia jam tum pleraque eorum adducta & confutata sunt. Generalis tamen omnium illorum sensus in eo est occupatus, ut probet, quod & Jure Nat. & Gent. mare sit commune, & quod ab Orbe usque condito fuerit commune. Cum autem nulla unquam naturalis & universalis rerum communio fuerit, ut ex antedictis patet, hinc nec mare ita ex Jure Naturæ potest dici commune, ut communio illa per occupationem non possit adimi. Cui accedit, quod libertas maris à Jure Nat. non fuerit præcepta sed tantùm permixta. Cum nimirum post tempora Adami Mare ob nullum ejus usum pro derelicto fuit habitum illud tamdiu in libero suo permansit statu, donec ob frequentiore usum iterum fuerit libertate isthac privatum. Eadem quoque ratio hic militat, quando mare Jure Gentium dicitur commune. Nam olim gentes in communionem maris tacite

citè conferunt ob imperitiam maximi commodi ex re nauticâ provenienti; quod quia insecutis temporibus majori studio quæsitum, ex eo prius illud Jus G. per posteriorem multarum gentium tam tacitum quam expressum consensum fuit abolitum, ita ut hodiè ipsum dominium Maris Jure Gentium obtinere, dici mereatur. Multæ quippè gentes sive tacitè sive expressè in id jam consentiunt, hanc partem Oceani aut alterius alicujus Maris imperio hujus Reipublicæ, alteram alterius dominio subjectam esse. Hisce autem positis facile altera thesis Grotii, Mare scilicet nunquam fuisse proprium, sed ab orbe usque condito in communione permanfisse, collabitur. Quid, quod etiam experientia tam aliena ex historiis priorum seculorum, quam propria ex moribus hodierni ævi petita, dictis Grotii advertatur; Ex hac nimirum patet, non solum ante verum etiam post Domini incarnationem, multas fuisse Respublicas, & hodiernum esse, quæ dominium maris sibi vindicent. Harum quasdam recensebo, modo prius paucissimis & Vasquii opinionem scrutatus fuerim.

XXVI. Dicit autem Vasquius: *esse contra ipsum jus natura & gentium primævum, quod mutari non possit, maria & aquora fuisse propria.* Verùm huic §. jam est in præcedentibus satisfactum. Sibi autem ipsi magnus ille Jurisconsultus quodammodo contradicit, addens; *non solum maria eo jure fuisse communia, sed & omnes reliquas res immobiles.* Jam si hoc verum, tum & rerum immobilium proprietates (utpote contra ipsum jus N. quod mutare nefas) acquiri non potuisset, quod tamen expresse fatetur, cum ait: *& licet ab eo jure postea recessum fuerit ex parte, puta quoad dominium & proprietatem terrarum.* Ubi aperta

E

contra-

contradictio est. Suprà quippè asseruerat, dominium re-
 rum immobilium esse contra Jus Naturæ & Gentium, &
 quidem tale quod mutari non possit; hic autem fatetur, ab
 eo jure fuisse ex parte recessum. Si porro recessum est ab
 eo jure quoad proprietatem terrarum, quidni quoq; ab
 eo recedi posset quoad proprietatem maris? eadem enim
 hic ratio locum habet, quoniam utrumque est occupa-
 bile, & in quantum occupari, in tantum etiam sub domi-
 nium redigi potest. Subnectit quidem deinde Vasquius:
*diversum tamen fuit & est in dominio maris; quod ab ori-
 gine mundi ad hodiernum usq; diem est fuisse, semper in-
 communi, nulla ex parte immutatum, ut est notum.* At
 quæ hæc probatio? Dicit diversum esse dominium ter-
 rarum à dominio maris; nec tamen probat, nisi eo quod
 fit notum, mare semper commune fuisse. At verò cum
 probatum fuerit, Mare à Gentibus fuisse occupatum;
 utique hæc sententia Vasquii per se corrumpitur; & *notum*
 illud, quo gloriatur in maximum convertetur ignotum.
 Igitur consulemus jam veteris ævi historias, & in thea-
 trum producemus Respublicas quasdam dominium ma-
 ris sibi vindicantes.

XXVII. Thucydides *lib. 1. hist.* ut & Svidas,
 Cedrenus alique Minoi amplissimum dominium
 maris adscribere. Sic & Lydi maris fuere domi-
 ni, test. Eusebio *Chron. lib. 1.* Item Pelasgi, Thra-
 ces, Rhodii, Phryges, Cyprii, Phænices, Ægyptiæ
 & plures alii imperio successivo mare tenuisse narratur.
 De quibus omnibus videatur Eusebius *loc. cit.* Lace-
 dæmonii porro quoque & Athenienses de imperio ma-
 ris contenderunt. Corn. Nepos *in Tymotheo.* Agathocles
 Siculorum Rex devictis Carthaginensibus imperio
 maris potitus est. Diod. Siculus *lib. hist. 20.* Item Po-
 lycrates

Iycrates superatis Lesbii & Milefiis dominium maris
 maximè affectatus scribitur ab Herodoto in *Ithaliâ*. Sic
 de Tyro Urbe Q. Curtius *lib. 4.* ait; *illam non solum vi-*
sinum mare, sed quodcumq; classes adierint; ditionis sua fe-
cisse. Demortuo Agathocle Carthaginenses dominium
 maris recuperarunt. Polybius *lib. 1. hist.* Hoc autem
 Romani postmodum controversum fecerunt, & tandem
 deletâ Carthagine jure belli sui juris fecerunt. Florus
lib. 2. c. 6. Hoc jure deindè usi sunt Romani, & exte-
 ris Regibus præscripsere leges in usu maris observan-
 das. Sic Livius *lib. 8. decad. 4.* refert leges devicto
 Antiocho, cui classem stratagemate ademerant, præscri-
 ptas. Transigentes scilicet cum illo ut dimidiam clas-
 sis partem traderet, omnes naves dissequisse. Ex hoc
 præterea domini jure Augustus classem Myseni & alte-
 ram Ravennæ, in tutelam superi & inferi maris, collo-
 cavit. *Suon. in Augusto cap. 49.*

XXIIIX. Porro & hodiè multi populi imperium
 marinum sibi attribuunt. Sic Veneti possessionem
 maris Adriatici ad se pertinere contendunt, cujus hanc
 rationem affert Franc. de Ingeniis *de Jurisd. Venet. in*
mari Adriatico: Olim ob varias populorum migratio-
 nes, imprimis millenario secundo factas, tam mare quàm
 integras regiones fuisse derelictas, quæ deinde cesserunt
 primo occupanti. Jam Venetos ex vicinis Italiæ ter-
 ritoriiis ab Attilâ pulsos securitatis ergò locum dissitum
 sibi elegisse, ibique urbem condidisse, & mare tum tem-
 poris vacuum occupasse. vid. Fr. de Ingen. *loc. cit. p. 34.*
 Hinc Dux eorum quotannis maximâ pompâ annulum
 in mare projicit, illudque sibi quasi matrimonio copulat.
 Porro & Rex Angliæ vindicat sibi dominium Maris Bri-

tannici; quem defendere maximo studio conatus Seldedonus in tract. de Mari Clauso, justos tamen fines nimis egreditur, totum Oceanum, non partem ejus quandam, Anglicano dominio subjectum, asserens. Rex quoque Hispaniæ Oceani portionem, ejusdem & Rex Lusitaniæ aliquid sibi vindicat: Rex Galliarum partem maris Britannici, Rex Daniæ maris Baltici & Norwegici seu hyperborei, imperio possident. Hinc quondam inter duos fratres regnum Daniæ ita divisum legitur, ut alter mare obtineret. Saxo Grammat. in hist. Dan. lib. 7. Turcarum Imperator dominium sibi attribuit in omnibus ditiones suas alluens mare, atque hinc se nuncupat Dominum Maris tam albi quam nigri. Coriol. Cippicus de bello Asiæ. lib. 2. Rex Abyssinorum seu Æthiopiæ se vocat in literis ad Emanuelem Lusitaniæ Regem, Imperatorem Maris Rubri. Damian. à Goes lib. de moribus Æthiopum. Genuenses denique sibi tribuunt imperium in mari Ligustico, Thusci in mari Tyrrhenò. Quare non est, ut ulterius simus solliciti circa probationem domini maris, cum tot gentium mores injustitiæ accusare, illasque Juri Nat. & Gent. contrarias asserere, & iniquum esset & imprudens facinus.

XXIX. Verumtamen etiam hoc non obstante Grotius conatur l. 2. c. 3. §. 15. de Jure B. ac P. argumenta hæc ex historiis petita, tanquam minoris momenti, rejicere: regegens, ejusmodi exempla non docere occupationem maris aut juris navigandi. Possunt enim, ait, ut singulis, ita & populi pactis, non tantum de jure quod proprie sibi competit, sed & de eo quod cum omnibus hominibus commune habent, in gratiam ejus cujus id interest, discedere. Verum hic talia pacta rarissima imò nulla inter-

intercedunt, sed absolutum dominium maris gentes si bi vindicarunt; ut ex historiis etiam veterum Romanorum multisque aliis patet. Qui populi omnes Mare in dominium redigi posse, imo & redactum esse, contententur. Cæterum, quoniam ipsum quoque Jus Justinianum & Constitutiones Imperiales huic rei astipulantur, hinc ad meliorem dilucidationem pauca etiam horum illorumque, in medium proferre, forte officii nostri fuerit.

XXX. Historicorum igitur sententias quod atinet, supra eas abunde collegimus, quasdam tamen ad huc addemus. Sic Themistius de Imperatore Theodosio inquit: *Quid de eo diceres, qui Imperator seu Rex est ferè uniuersa telluris ac maris?* Vid. & Aristides in *encomio Romæ orat. 5.* Et Philo Judæus Vir utique eximius ait; *gloriarî non debere Principes ob deuictas multas gentes, aut quod omnia flumina & maria numero & multitudine diffusissima in suam potestatem redegerint.* Item Xerxes apud Herodotum *lib. 7. hist.* Hellepontum, cui verbera infixerat, ita alloquitur. *Dominus tibi hanc pœnam irrogas.* & Dyonisius Halycarnassæus *lib. 1. Orig. Roman.* dicit: *Uniuersi maris domina est, (Roma) non solum illius quod intra columnas Herculis habetur, verum & ipsius Oceani, quacunq; est navigabilis.* Hyperbole quidem est, attamen saltim amplissimi domini marini luculentissimum testimonium. Porrò Poëtarum princeps Virgilius *lib. 1. Georg.* ita de Augusto Imperatore canit:

*An Deus immensi venias maris, ac tua nauæ
Numina sola colant. Tibi seruiat ultima Thyle;
Teq; sibi generum Tethis emat omnibus undis.*

&c. Aeneid. l. 1. Venus Jovem de futuro Romanorum Imperio tali modo alloquitur.

*Certè hinc Romanos olim volventibus annis,
Hinc fore ductores, revocato à sanguine Teucris,
Qui mare, qui terras omni dititione tenerent,
Sollicitus: quæ te, Genitor, sententia vertit?*

Item Claudianus in præfatione libri 3. de laudibus Scythionis:

*Ergò seu patriis primævus Manibus ultor
Subderet Hispanum legibus Oceânium.*

Ultimo tandem loco dominium maris maximè stabiliunt Testimonia ex ipso Jure Romano deprompta. Sic *l. unica C. de offic. Com. sac. patrim.* fit mentio Officiû Hellepontii Consularis, & in *præf. nov. 20.* Præfecturæ super Hellepontum & Pontum Polemoniacum junguntur, inque unam combinantur præfecturam. Imò Leo Imperator in *Nov. 56* videtur omnem de communione maris opinionem sustulisse, dum imperium maris ad se pertinere statuit. Idem fecit Carolus V in quadam *constit. Art. 218.* Vid. Goldast. *tom. 1. Const. Imper. fol. 559.* Huc quoque facit constitutio Friderici II *5. feud. §. 9. & auth. ejusd. C. de furtis.*

XXXI. Et hæc hætenus tam ad refutandas, eorum qui dominium maris impugnarunt, opiniones, quam stabiliendam nostram sententiam, sufficiant. Quemadmodum autem plerumque fieri amat, ut illi qui vitant fugiuntque unum extremorum in alterum faciliè prolabantur: ira quoque reperti sunt Autores, qui uni alicui Reipublicæ dominium totius Oceani attribuerent non erubuerunt. Inter hos primus fuit Albericus Gentilis,
homo

homo Italus in Angliâ degens, qui *lib. 1. Advoc. Hispan.*
cap. 8. universum Oceanum Anglicano sceptro ob-
noxium asseruit. Cujus illam thesin defendere ausus
fuit Joh. Seldenus doctissimus aliàs vir, integro *de Ma-
ri clauso libro secundo.* Verùm hæc sane opera inanis
fuit. Et vero quilibet summam hanc absurditatem
facillimò negotio perspicere poterit. Idem utique
hoc est atque hodiernæ uni alicui Republicæ, vel uni
Principi, dominium rotius terrarum Orbis attribuere;
quod est vel cogitatu absurdissimum. Soli nimirum
Adamo ex donatione divinâ competiit hujus Univer-
si Orbis dominium; post illum autem nemini. Sic
quoque solus Adamus imperio totius maris gavisus
fuit, post eum autem hoc uni competere haud fuit pos-
sibile ob multitudinem hominum post Orbis divisio-
nem Republicas inter se constituentium. Huic acce-
dit, quod Mare planè fuerit derelictum. Et quamvis
Seldenus totius Oceani dominium Regi Angliæ adscri-
bere conatus fuerit, ipsa tamen Elisabetha Angliæ quon-
dam Regina aliter & quidem rectius judicavit, prout
patet ex Cambdeni *hist. Angl. ad annum 1580.* Sic et-
iam Jacobus primus Magnæ Britanniæ Rex limites
regni sui marinos publico edicto ab omnibus vicinis
Rebus publicis distinxit. Vid. Dominus Præses Operis
de Fin. Imperii cap. ult.

XXXII. Ipse vero quoque Grotius, licet mul-
tum contra dominium maris disputaverit, tandem ta-
men receptis populorum moribus & multorum scri-
ptorum testimonijs victus, quasi dans manus, *lib. 2.*
c. 8. §. 13. de Jure B. ac P. ita scribit: *Terra & flumina*
& (quod diligenter notandum) *si qua pars maris in pro-
prietatem*

*prietatem alicujus populi venit, patere debet his qui transi-
su opus habent ad justas causas. Et cap. 3. §. 8. expres-
sius loquitur hoc modo: Ad hoc exemplum videtur &
Mare occupari potuisse ab eo qui terras ad latus utrumq;
possidet, dummodo non ita magna sit pars maris, ut non,
cum terris comparata, portio earum videri possit. Et
quod uni populo aut Regi licet, idem licere videtur & duo-
bus & tribus, si pariter mare interitum occupare volue-
runt. Ex hisce autem colligere est Grotium ipsum in tan-
tum proprietatem maris statuisse, in quantum terras
hujus vel illius Reipublicæ alluit. Verùm hæc cum non-
dum sufficiunt, ut ex antedictis videre est, mediam in-
ter duo ista Seldeni & Vasquii extrema viam meritò
sequimur: in quâ me omnes eos qui affectibus non in-
dulgent, prout Seldenus fecit nimius minister sui Re-
gis Angliæ, comites habere certus sum. Omnis enim
occupatio ita debet esse constituta, ut non vergat in
præsentissimam injuriam & inevitabile damnum alte-
rius alicujus innocentis: qui alias, si citra istam occupa-
tionem esset, eodem jure ac titulo circa hanc rem gau-
deret. Hinc una aliqua Respublica totum & vastum
Oceanum sibi soli cum exclusione omnium aliarum
vindicare jure nequit, utpote cum hæc occupatio ce-
deret in maximum detrimentum reliquarum, ac præfer-
tim maritimarum Rerumpublicarum, quarum scilicet
salus in libero maris usu consistit. Magnam autem
maris partem, quæ tamen aliqualem respectum ad ter-
ritorium habet, occupare Respublica quædam de jure
potest, si modò reliquis occupandum quid relinquat.*

Struv. Syn. juris feud. p. 184.

XXXIII. IN OMNI præterea dominio tam terrarum quam maris duo consideranda: I quænam res nobis acquiri vel nostræ fieri possint. II per quos modos dominium illarum rerum acquiratur. Sutholt. *dissert. ad Inst. 4. §. 3.* Quod primum attinet, dominium maris acquiri posse, pluribus hæctenus disseruimus; hinc restat ut modos domini maris acquirendi videamus. Sunt autem in univèrsum modi acquirendi domini vel naturales vel civiles. Hi, quoniam hic sermo est de acquisitione domini ab integris Rebus publicis, non verò privatis hominibus, & nihil ex dispositione Juris alicujus civilis est additum, huc non quadrant. Naturales igitur domini acquirendi modos considerabimus: qui in triplici regulariter differentiâ sunt. Primus modus vocatur divisio. Sic inter posteros Noachi orbis, i. e. ambitus totius terræ & maris, dicitur divisus, & Japeto potissima maris insularumque pars cecidit. Ab hæc divisione Poëtæ gentiles historiam suam de Saturno & orbis inter liberos ejus divisione constarunt, per Saturnum Noachum, & per Neptunum, cui mare omnesque insulas adjacentes attribuerunt, ipsum Japetum intelligentes, prout docti tantum non unanimi consensu arbitrantur.

XXXIV. Secundus modus acquirendi domini est occupatio, quæ vel simplex vel bellica. Simplex est occupatio rei, quæ nullius alterius dominio est subiecta, per naturam tamen suam cedit occupanti. Et talis fuit prima maris occupatio; quod postquam à Dominis suis derelictum, nullius fuit, donec iterum in proprietatem occupando ceciderit. Hoc nomine Minos imperium maris Cretici acquisivit. Strabo *lib. 10. Geogr.*

F

Hoc

Hoc quoque jure possident Veneti mare Adriaticum, Fr. de Ingen. *de Jure Venet. in mari Adriat. p. 34.* Occupatio bellica est, quando res devicti cedit victori. Hæc ratione habitâ, quemadmodum olim, ita & hodiè victor dominium alicujus maris obtinet, quamdiu classe victrici illud secat, & potentiam habet impediendi adversarium à recuperatione sui olim in illud mare competentis juris. Eodem sane modo, quo victor devicti bona & regiones occupans sibi illa vindicat, ita & maris dominium, ab altero ob impotentiam derelictum, victor sibi jure armorum suorum acquirere potest. Hoc nomine Romani devictis Carthaginiensibus facti sunt Domini maris. Florus *lib. 2. hist. c. 6.*

XXXV. Tertius modus acquirendi domini est Accessio. Sic insula in mari nata ad eum spectat penes quem est imperium illius partis maritimæ, quod plerumque ex vicinitate æstimatur; scilicet quod Dominus vicini territorii ratione illius imperium in mare abluens exerceat. Hæc autem vicinitas ab Autoribus variè extenditur. Bartolus *in comm. ad l. 6. ff. de aqua plu. id dicit vicinum, undè vox clamantis exaudiri potest, idque probat ex l. 1. §. 27. ff. de Scio Syll.* Leo Imperator in *Nov. 71* id statuit vicinum, in quantum tellum ab arcu mitti potest. Verum de tali vicinitate hic non est sermo. Plerisque porro per vicinitatem intelligitur longitudo 100 miliarium à littore computanda. P. Castr. *in l. 9. de Judicis.* Struv. *Syn. jur. feud. c. 6. §. 7.* Quidam vero tantum 60 miliaria adscribunt. Bodinus *lib. 1. de Rep. cap. 10. n. 170.* Caterum hæc in re certum quid definiri nequit, utpote quæ unicè dependet ex moribus & institutis receptis singularum popu-

populorum. Dominus Præses *Operis de Finib. Imp.*
cap. ult.

XXXVI. Potest vero dominium maris & aliis modis acquiri, cum scilicet per voluntatem prioris domini transfertur. E.g. permutatione, adjudicatione, donatione, investiturâ. At cum hi modi acquirendi sint rarissimi, hinc illis haud immorabimur. Per præscriptionem autem mare ut semper acquiratur, & quidem secundum regulas Juris Romani, non est necesse: sola namque occupatio sufficit. Occupata autem maris pars, quæ aliàs alterius dominio est subjecta, si unâ cum territorio præscribatur, X vel XX, si sine territorio, XXX vel XL anni à Doctoribus requiruntur, Balb. *iv. de præscript. p.2. pr. quest. 1. 2. 3.* Verum cum jura omnium provinciarum non satis aptè subjiciantur regulis juris Romani civilis, certum proindè temporis spatium definiri non potest: sed sufficit tanti temporis silentium in domino, quanti satis est alii non negligenti ad repetendum jus suum: aliàs nimirum censendus ac si jure suo renunciasset & mare in pristinum suum collocasset statum, quod tanquam derelictum, cuilibet tum cedit occupanti. Strauch. *in dissert. de Imp. mar. c.4. §.5.* Videat. & Dn. Præsid. *Operis de Finib. Imperii caput 19.*

XXXVII. PERSPECTIS porro jam modis acquirendi maris domini, consequens est, ut & scrutemur, quibus modis illud retineri possit. Nam si acquisitionem dominium conservari nequit, non dominium sed potius umbra quædam domini appellari meretur. Cum autem, omne dominium possessione maximè nitatur, hinc nullâ firmiore quidem & contra omnem quoque turbationem aptiore viâ dominium maris retinetur,

nisi classe aliquâ ad id instructâ, ut exteros ob occupatione maris arceat, & detrectantes jurisdictionem Reipublicæ in mari agnoscere, ad id cogat. Nam in quantum quis classe prævalet, in tantum dominium suum in mari non solum conservare, sed & tempore belli extendere valet. Cum igitur Mare per classem detinetur detentio hæc meritò pro possessione habenda, ita ut nulla tum currat præscriptio. *Cæpolla. lib. 2. de serv. rust. c. 26. n. 9. Gryphiander tr. de Insulis c. 14. num. 61.* Retinetur porrò maris dominium per varios in classibus & portis constitutos Præfectos. Quorum præcipui sunt Præfectus maris, aliàs Ammiralius dicitur, Vice Ammiralius, & Præfectus Vigilum, germ. *Schulsbey Nacht.* Horum officium est Jurisdictionem Reipublicæ in mari integram servare illamque per actus ex dominio profluentes exercere. Hoc autem quatuor modis fieri solet, vel jubendo vel vetando vel permettendo vel puniendo. Hos igitur actus paucissimis per potiores suas partes (singulas enim recensere nimis prolixum foret) considerabimus.

XXXIIX. Ad primum Imperii actum nempe ad n^o jubere, refertur I Demissio velorum *das Segel streichen*; quæ non novum est inventum, sed jam antiquitus obtinuit, Appiano teste *lib. 6. Civil.* Hæc demissio velorum duobus modis fit, vel enim tantum superior pars mali, *die Oberste flagge am Mittelmast* demittitur, & hæc tantum fit salutandi gratiâ, nec ullum arguit imperium; Vel majus velum *das Topfsegel* demittitur, & tandiu retinetur demissum, donec navis, castrum aliquod vel naves à Domino maris ad tuendum dominium impositas præternavigans, excesserit distantiam illam,

illam, ad quam ictus bombardæ potest pertingere. Hoc nempe si neglectum fuerit, per contumaciam, tota navis unâ cum omnibus mercibus cedit fisco Domini illius maris; si per ignorantiam aut negligentiam dolo tamen vel latâ culpâ destitutam, cogitur nauta pro quolibet ictu bombardæ (Canonensibus) pœnam quatuor thalerorum luere. Stypman. *de jure mari & navis. pars. 5. c. 1. num. 21.* Hanc auctoritatem sibi omnes dominio maris gaudentes in recognitionem dominii sumunt, & quidem jure: idem enim est ac continuum dominii exercitium; & quamdiu hac auctoritate quis utitur, nulla adversus proprietatem ejus maritimam currere potest præscriptio.

XXXIX. II. Ad hunc imperii actum spectat jus portus: vigore nempe cujus Dominus maris portum, i. e. locum conclusum quo exportantur & importantur merces, construere potest. Dicitur autem portus à portando, quod ibi merces exportentur & importentur. *l. 59. ff. de V. S.* Hoc jus inter Regalia recensetur *lib. 2. c. 56. feud.* Vid. Bocerus *de regal. cap. 3. num. 131.* Propterea Majestas pro præstitâ navibus in portu suo securitate certum vectigal petere, & quid vehant, undè veniant, quo tendant, & ad quem merces spectent, inquirere potest. Ex hoc præterea fluit III Jus imponendi vectigalis. Quod inter regalia locum itidem invenit, adeoque solummodò ad Respublicas quæ Majestate fulgent, vel hisce æmulas spectat. Carpvov. *in capit. Cas. cap. 8. num. 9.* Everh. *consil. lib. 1. cons. 20.* Est autem vectigal ingenere, quod pro rebus impòrtandis & exportandis publico solvitur. Hoc loco autem

est: quod à Majestate imperatur navigantibus, ut tam quoad personam quam merces suas pro securitate transitus & onere tuenda navigationis, certum solvant portorium. Calvinus in *lex. Jurid.* p. 930. Germanis dicitur *Weggeld* item *Schröhl*. Quod ab antiquis usque Romanorum temporibus in usu fuit, & per ipsos Francorum Reges ac succedentes Imperatores continuatum. Lehman. in *Chron. Spir. lib. 2. cap. 44. fol. 190.* Jure autem vectigal aliquod exigi potest. Est enim penes Imperantem, an velit transitum & stationem in portu permittere nec ne. Hinc ab illius præstatione nemo est exclusus, exceptis iis, qui singulari immunitate gaudent, quales sunt Principes & Illustres personæ *l. 6. pr. C. de vect.* Bidenbach. *quæst. nobil. 18.* Boc. *de regal. c. 2. n. 197.* Studiosi ad Academiam proficiscentes vel inde abeuntes, ut & omnes scholastici *Auth. hab. C. ne filius pro patre.* Besold. *de jure acad. c. 5. fol. 215.* Speckhan. *cent. 2. decis. d. 1. q. 11.* Clerici *c. 4. X. de Cens. in 6.* Christianus *decis. vol. 2. dec. 17.* & navigularii *l. 6. C. de vect. & comm.*

XL. IV. Ad hunc Imperii actum recensetur & Jus Angariarum. Dicuntur autem Angariæ ab *ἀγγαρεύειν* cogere, sunt enim servitutes coactæ. Hæc vox autem Angarus ortum suum, ceu multis placet, Persico idiomati debet, apud quos idem est ac Nuncius: quod Græci scilicet extenderunt, ita ut omnes bajulos & operarios, imprimis coactos, *ἀγγαρεύειν* nominarint. Hoc loco autem per Angariam indigitatur jus Majestati competens, vigore cujus à provincialibus exiguntur naves, cum primis expeditionis tempore, ad transvehendum

hendam Domini comitatum & annoniam publicam. Illud jus autem similiter in Rogalium numero censetur, *lib. 2. feud. tit. 56.* & tantæ est exaltentiæ, ut ab hoc onere nemo excludatur, & habeatur pro patrimoniali. *l. 1. & 2. C. de nav. non excus.* & Brunneiman. *ad hunc locum p. 628.* Quod ita ampliatur, ut nec Ecclesiæ nec personæ in dignitate constitutæ sint immunes *l. 2. C. de nav. l. 11. C. de SS. Eccl.* Bocertus *de Regal. cap. 3. num. 248.* V. Etiam jus Stapulæ vigore hujus actus Imperii competit Domino maris. Dicitur autem Stapula ab antiquâ voce Teutonica *Stapel*, quod forum denotavit. Salmaf. *in observ. ad jus Ast. cap. 5.* & est jus Majestati competens, quo coguntur nautæ merces suas in portum delatas venales exponere illasque non prius avehere, quam oblatae sunt civibus ad vendendum. Hoc proinde jus etiam Regalium numerum adauget. *Sixt. de reg. c. 5. num. 229.* *Belold. in thes. pract. & Speid. notab. vocabulo Staffelgerechtigkeit.* item Guicciard. *in descripi. Belgii pag. 181.* Multis autem Civitatibus Germaniæ nostræ ab Imperatoribus, consensu Ordinum Imperii, jus illud concessum legitur. Quo proinde etiam adhuc gaudent Lubeca, Hamburgum, Stada, Colonia Agrippina, Brema & aliæ, præsertim ad Rhenum. De quibus videatur *Lehm. in Chron. Spir. lib. 4. c. 22.*

XLI. Secundus Imperii actus exercetur votando. Vigore igitur hujus Dominus maris I ipsam etiam navigationem ad certa loca prohibere potest: si scilicet utilitas Reipublicæ vel ob metum vel ob aliam justam causam id efflagitet. Sic sane jam olim Carthaginenses Romanis interdixerunt, ne in Africam appellerent.

lerent. Item hodiè Rex Hispaniæ prohibet navigationem in Americam, Rex Norwegiæ in Islandiam; jure omnes an injuriâ, meum non est disputare. Appullus quidem, si minetur everfionem regiminis, eodem jure ac ingressus territorii prohiberi potest, navigatio autem, si absq; damno Reipublicæ fieri potest ut & ipse appullus, impediri nequit, proindè quoq; hoc si fit, justissimam bellandi præbet causam. II Etiam jus piscationis vigore hujus Imperii Dominus maris sibi vindicare, aliosque ab ejus exercitio repeliere potest. Dicitur quidem §. 12. *I. de Rer. divis.* animalia in mari nata statim fieri capi-entis, ut & feras bestias: verum quemadmodum Dominus territorii aliquem ab ingressu ejus arcere potest, ita & Dominus maris reliquis aditum ejus, si scilicet hoc malo animo fiat, meritò interdicere potest. Accedit, quod Majestas plærumq; sibi hoc jus hodie reservavit, illudque inter regalia recensetur. Haud immeritò autem fieri ex ante dictis sufficienter patescit; dum probavi jura Gentium à jure civili immutari posse & in hoc loco mutata esse. Olim quoque ipsam piscationem aliquantum restrictam fuisse, ex Juvenalis *saty.* 4. colligere est. In hac enim Poeta perstringit Domitianum, quod piscationem rhombi sibi soli attribuerit. Magnus Grotius hoc jus piscandi *p. 34. de mar. lib.* ita restringit: Majestatem quidem posse subditis non autem peregrinis piscationem interdicere: sed hanc suam sententiam ipse erroneam esse agnoscens, in *lib. 2. de Jure B. ac P. cap. 2. num. 5.* refutavit, addendo hanc rationem, ut & ii, qui territorium aliquod intrant lege teneantur se reddere conformes institutis ejus populi.

XLII. Ad

XLII. Ad tertium imperii actum spectat concessio immunitatum à vectigalibus; item quando Majestas mercatoribus quibusdam certa concedit privilegia, ut liberum habeant absque injunctioe onerum transitum, & liberè commercia instituere possint; privilegium porro piscandi, & concessio juris stapularum; denique permissio appellendi, ut scilicet hujus Reipublicæ navibus alterius littora appellere, inque ejus emporiis ædificia ad exponendas merces venales, Germ. *Pachhusen/* extruere liceat.

XLIII. Ad quartum imperii actum pertinet I. omnium criminum quæ à privatis aliisque in mari committuntur, vindicatio, nec non procuratio ut illa crimina meritis luantur suppliciiis. Et verò is, qui Reipublicæ præest, curare debet, ut malis hominibus Respublica purgetur. *l. 3. ff. de Offic. Præs.* ac proinde etiam mare à piratis aliisque incursionibus liberum & securum reddere tenetur. Hanc sane ob causam, saltim præcipuè, vectigalia percipit ut tutum & innoxium navigantibus præstet transitum: si autem mare à piratis infestetur, transitus ille securus esse nequit. Quare officium Regentis, qui & mari imperat, in hoc maxime est situm, ut naves omni bellico apparatu habeat instructas & piratas omni studio & curâ infestetur. Proinde olim in Imperio Romano certi hisce investigandis fuere præpositi. Sic Suetonius de Augusto refert, illum post bella civilia non tantum in Italiâ, sed etiam in omnibus reliquis marinis provinciis, certos milites aluisse, qui dicti sunt Stationarii, quorum officium fuit persequi piratas & prædones, illosque Magistratui ad me-
G rita

rita supplicia tradere. De quorum officio totus in ff. reperitur titulus *de curios. & station.* Erant scilicet illi apparitores dispersi per provincias, ut Magistratibus denunciarent crimina quæ perpetrabantur *l. 1. §. 12. ff. de Off. Pref. Urb. Calv. lex Jurid. p. 267.* Publica vero etiam præmia illis, qui latrones apprehensuri sunt, prudenter sunt proponenda. Pertinet proinde omnino investigatio piratarum ad Dominum Maris; adeoque nisi hic diligentiam in investigandis illis adhibuerit, eorumque crudelibus coeptis, quantum in se, vires suas non opposuerit, teneatur fortassis ad refarciendum damnum. Videatur Grotius *lib. 2. de J. B. ac P. cap. 21.* Il Vigore hujus porro imperii potest Dominus maris illis, qui hostem navibus aliisque rebus ad bellum prolongandum facientibus, instruunt, licet sint sociorum subditi, naves unã cum talibus mercibus in navibus repertis adinere.

XLIV. III Hoc Imperium tribuit Domino maris potestatem inquirendi in illos, qui ex naufragio lucrum captant. Et quidem Jure veteri Romanorum illis quadrupli poena constituta fuit *l. 1. pr. ff. de incendiis.* Et sane injuria est damnum damno addere; nec afflictio addenda est afflicto. Quapropter etiã consuetudo illa quibusdam in locis recepta, quã res naufragorum spectant ad dominum territorii illius, quod adpellunt, videtur irrationabilis: adeoque licet in Galliã sit recepta, meritò tamen ut iniqua rejicitur etiam à Bodino *lib. 1. de Rep. c. 10 n. 171.* & à Petro Rebuffo *in LL. Reg. gl. 5. num. 74.* Et verò naturali motus æquitate mutue amicitie, Imperator Constantinus in *l. 1. C. de naufragis* expressè olim

olim sancivit : quod, si quando naufragio navis appu-
 fuerit ad litus, vel si quando aliquam terram attinge-
 rit, illa ad priscos Dominos pertineat, nec fiscus se interpo-
 nat: addens hanc rationem quasi interrogando, quod
 quis habeat fiscus in alienâ calamitate, ut de re tam luctua-
 sâ compendium sceleretur? Item Fridericus II Imperator
 in *auth. navigia ad l. 18. C. de furt. & serv. corr.* publicâ
 lege consuetudinem hanc ut irrationalem condemnavit,
 & sub poenâ publicationis bonorum imò & supplicii
 prohibuit. Ex quâ authenticâ simul colligi potest,
 contra hanc legem non posse induci consuetudinem, ut-
 pote cum per eam consuetudo expressè sit prohibita,
 Vasqu. *parse 2. contro. l. 1. cap. 3.* Carolus quoque V
 constituit, ut sublata omni hac consuetudine tam na-
 vigia quàm bona navigantium Dominis suis integra
 ferventur. Vid. *art. 212 constit. criminal.* Alia exempla
 constitutionum consuetudinem hanc prohibentium ha-
 bentur in: *Auth. cassâ C. de SS. Ecol. & auth. omnes pere-
 grini C. comm. de success.* item in *Rec. Imp. de anno 1548.*
zit. von Handwerker's Söhnen. Plura præterea videri
 possunt de hac irrationali consuetudine apud Brunnem.
in comm. ad l. 18. C. de furt. & l. 1. C. de naufrag. Gail.
lib. 1. observ. & Pruckm. cons. 2. n. 185. vol. 1. Denique
 IV potest & Dominus maris inquirere, an merces pro-
 hibita in navibus reperiantur, quæ si adsint, tota navis
 fisco solet in poenam cedere & omnia bona sunt caduca.
l. 2. C. quæ res export. non deb. Ubi tamen notanda di-
 stinctio an sciente Domino, vel ignorante hæ merces
 navi sint impositæ. Si prius, navis omninò à fisco
 vindicatur, sin posterius, bona illa quidem sunt caduca,

salvâ tamen Domino suo remanente navi l. 11. §. 2. ff. de
publ. & vectius.

XLV. COETERVM hæc nunc quidem suffi-
ciant ad probandum dominium maris. Meritò nempe
concludimus: partem quandam maris nondum ab alio
occupatam in dominium redigi posse, ita tamen ut illa
correspondeat territorio, utque absque damno & præ-
sentissimâ alterius injuriâ fiat; totum autem mare ab uno
occupari impossibile esse. Nihil ergo nunc quidem re-
stat, nisi ut veniam efflagitem si forsan quædam à me pro-
posita non omni parte ab erroribus sint, immunia.
Nisi fallor autem; & mea juvenalis ætas, & argumenti
dignitas difficultasq; , & denique dissentientium multi-
tudo, indulgentiam aliquam, suo quodam merito,
sibi queunt postulare.

F I N I S

